

نومبر ۱۰ غورځون .
 سنه لکي پوسته ايله ه ليرا .
 (اجنبي مملکتلر ايچين ه دولار) .

ابونه وعلان ايشلري ايچين استانبول بوروسه
 مراجهت ايديليز .
 يازي ايشلرئلك مرجعي انقره مرئيزدر .

حيات

حيات دأما حيات... دنيا دأها جوق حيات قاتلم...
 - نجه -

اداره مركزي :

انقره ده ، استانبول جاده سنده انقره
 معارف امينلکي يانده کي دائره

استانبول بوروسي :

استانبولده ، باب عالي جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
 دائره مخبره
 تلفون : ۳۶۰۷

صافي : ۲۴

انقره ، ۱۲ مایس ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

انقلابی طایفه و مصلحت

تورک انقلابی ، اونک استهداف ابتدکی غایبی خارج قارشی طایفه و مصلحت ، یگی نسله بوانقلاب مفکوره سنی آشیلایم ایچون یاپیلان ماسی ، صرفه مجبور اولدیغیز فعالیت یانده مع التأسف جوق ضعیفدر . یگی تورکیه بی اگلام ایچون انقره به کلن و بر جوق غاسلرده بولونان اجنبي مخبرلر تورک ملتک کوسته ردیکی قدرت قارشینده ، بویوک غازینک شخصیتی اوکنده درین بر حرمت دو بویورلر . فقط تورکیه ده کی درین تحوکل ماهیتی قاورایمیورلر . بونی بالذات بر قاج اجنبي مخبر بکا آجیقدن آجیغه سوبلایلر ، «تورکیه ده عظیم بر تحوکل وار ، جوق قوتلی بر اراده نک اثرینی کوروپورز . فقط انقلابک استقامتی اگلا یابیلک کلکمز ایچون بو قدرتک اجتماعی عاملرینه ، مؤثرلرینه نفوذ ایتکلکمز لازم ... بونی یاپامیورز» دیورلر .

برشبئی اگلامق اونی وجوده کتیره عامللری سبیلری تحویل ایللمکله ممکن اولور بر انقلابی اگلا یابیلک و اگلا تابلیمک واستقبالی حقنده تخمینلرده بولونایلمک ایچون اولاً بو انقلابی حاضرلایان اجتماعی عامللری تدقیق لازمدر . بز انقلابک ایچنده اولدیغیز ایچون اونک روشنی دیواییلیرز . فقط دویمق ، اگلامق و اگلامق کافي دکلدرد . دیوولان شیک سبیلری اوزرنده دوشونه دجه بر سیستم داخلنده اورتایه قونادجه اگلا شیلیمش و بناء علیه یابانچی به اگلا تیله بیله جک حاله کلش اولماز . اونک ایچوندکه بر فکر جریانک ، بر اجتماعی تحوکل «ایده اولوژیسی» یاپیلما دجه یابانچیلر ایچون دائمهم قالیر . دیگر جهتن مستقبل نسله بویوکونک مفکوره سنی تلقین ایتکه مجبور اولان مریلرک ، انقلابی ، بویوکونک فکر جریانلری اگلامش اولماسی ، یعنی بو جریانی اسبابی اعتباریله بر طرفدن ماضی به ربط ایته سی ، دیگر طرفدن ماضی ایلله اونک آراسنده کی فرقلری واضح بر صورتده

کورمه سی ایجاب ایدهر . بوده بر انقلابک «ایده اولوژیسی» یابیلمه سیله قابلدر .

حالبوکه مع التأسف بویوک تورک انقلابک بر سیستم داخلنده ، سبب وعامللری آراشدیر یلامش ، تورک ملتک عظیم روحی تحوولی کوسته رن بر اثر اورتایه قونامشدر . بویوکونکی حیاتی واضح بر حاله قویان ، آیدینلایان فکری اثر یالکیز بویوک غازینک ایت بویوک ، اکر درین تفکر اثری اولان نطقلریدر . ایتزده اونک خارجنده ، انقلابک نه هدفی ، نه ده سبب وعامللری کوسته رن بر اثر واردر .

بو بویوک نقصانی ازاله ایللمک دارالفنونک وظیفه . سیدر . دارالفنون صوک بر عصر ظرفنده تورک ملتده کی عظیم تحوولی مرحله مرحله تنویر ایتلی و فکر جریانلرینک تعاقبی و سبیلری کوسته جک تدقیقاده بولونالیدر . تا که یاشادیغیز دورک هیچ اولماز به یاقین سبیلری هم کندیز بیللم ، هم باشقه لرینه کوسته بیللم . حالبوکه صوک زمانلرده کی نشریانه باقارسه کز بوتون مدسلریمک تدقیق مرکزی اسلامیتدن اولکی تورک حیاته حصر ایتش کورورسیکمز . بو تدقیقات تورک حیاتی تنویر ایتک اعتباریله البته فائده لیدر ، ملی تاریخیمزی تدوین ایچون لازمدر . فقط بویوکونکی حیاتیمک یاقین سبیلری تنویر ایللمک تاریخی تدقیقاتی تماماً اعمل ایدهرده کوزلریمزی هپ بردن ، جوق اوزاق عصرلره چویر برسه بویوکونکی حیاتیمزی ناصیل اگلا یاجیز و ناصل اگلا ناجیز ؟ صوک بر عصرک تورکیه حیاتیمک مختلف جبهه لرینه ، سیاسی ، اقتصادی ، فکری حیاته عائد وثیقه لر و تماماً علمی تدقیقلر نشر ایتمه مش اولان بر مملکتده بوتون تاریخچیلر اون بش ، یکریمی عصر اولنه چیقارلرسه بویوکونکی حیاتیمزی آیدینلایانق وثیقه لری کیمدن بکلیمه جکمز ؟

تورک تاریخیمک ماضیسنی تنویر عشقنی اک جوق آشیلایان ضیا کویک آلپ مرحوم اولمشدی . ضیا بک حرث و مدینتی یکدیگرندن تماماً آیراجاق وجهله تعریف ایتدکن صوکرا تورک حرثی تدوین ایدیه بیلیمک اوزره بو ماضیمک تنویرینی ایسته یوردی . ضیا بک زماننده بوتنه حقیقه فکری بر انقلاب ایدی ، چونکه ضیا بک اسکی ایمیرا طور لک اسلامی تأثیردن قور تولماسی و بویولده ایلرله مه سنی ایسته یوردی . بونک ایچون تورکک اسلامدن اول بر مدینتی اولدینی فکری یایمق لازمدی . نظرلری بو جوق اوزاق ماضی به کورتورمک ، اوزمان ایچون ، ایلرله مه نک شر طیدی . چونکه تورک ملتی اسلامیتدن اولکی ماضیسنی بیلیمکله کندی وار لک ، کندی مدینتک اسلام اقوامندن

آیری اولدیغی حس ایلیمه جک ، اسلام ایچنده قالدینی زمانی یالکیز بر مرحله عد ایلیمه جک و بناء علیه بو مرحله بی کیمک ومعاصر مدینته انطباق ایلیمه جک ایچون لازم کلن شرائطی حائر اولدیغنه ایتنا جقدی . بوطیق لونه رک عیسا دورینه رجوع ایتک مبد ایلیمه حرکت ایدهرک خرسیتیانلق ایچون یکی بر استقبال آچاسی کیدی . ضیا بک بونده موفق اولدی . ضیا بک کوزلری ماضی به دوغرو سوق ایچون نشریانه بولنورکن تماماً حسنی حرکت ایتیه یوردی . شوکا هیچ شبهه ایتمه لیدرکه بویوک متفکر هر شیدن اول عمل و حیاتی کوز اوکنده طوتان بر انقلابی ایدی .

حالك احتیاجی ، فکری انقلاب یامانک یولی غایت ایتی کورور ایدی . تورک شعورینی اویاندریمق و اوکا جمله ویرمک ایچون کوزلری ماضی به چویرتدیر . مشدی . شیمدی تورک ملتی شعورینی جوق قوتله دویدی ، بویوکونک اسلامی سلطه لرله الی قوی باغلی دکلدرد . زمانیمز ایچون اک مهم احتیاج ماضیمک تدقیق سایه سنده وجدانلره حریت ویرمک دکل ، بویوکونکی حالك وضوحه یاردم ایتک و یارینی تنویر ایتکدر . تاریخچیلریمز بویوکونکی حیاتیمک یاقین سبیلری کوسته جک و ثانی نشر ایلیمه جک و یاقین ماضی ایلله بویوکونکی آیران نقطه لری تدقیق ایتکه مجبوردر .

یاقین ماضیمک بوضورتله تدقیق حالی اگلا تیر ، حال بر طاقم تایللرک مجموعیدر . او وقت بو تایللر وضوح پیدا ایدهر ، بوضورتله استقبال آیدینلایر .

یاقین برماضیمک ، مثلاً صوک بر عصر ظرفنده تورکیه ده کی فکر جریانلرینک تدقیقک حالی ناصیل تنویر ایلیمه جک ، بویوکونک محتاج اولدیغیمزی محدود بر مثال ایلله اگلامق ایسته یورم : تورکیه نک صوک عصر فکر تاریخیمک اک مهم وقعه سی هیچ شبهه یوق که تورکیلک جریانیدر . تورکیلک ناصل باشلادی ، نه کی سبیلره دوغدی ، نه کی فکر جریانلرله ، نه کی تایللرله چارپیددی . بونلرک تدقیق هر حالده تورکیه نک صوک دوری تاریخی تنویر ایتک ایچون لازمدر . بویوکونک اطرافلی یاپیلاجق بر تدقیق انقلابه تقدم ایلیم دوری بزه واضحاً کوسته ریر . تورکیلک وضوح پیدا ایتمه سی بالخاصه بالقان حربیله باشلار . بوزماندرکه ضیا کویک آلپ تورکیلک ایدیه اولوژیسنی یامشدر . تورکیلک جریانک حدودینی ، احتوا ایتدیکی تایللری بر منظومه فکریه حائله یالکیز اونک اثرلرنده کوریه ییلیرز . شیمدی بواثرلرک ایتی بر طرزده تدقیق انقلابه تقدم

صناعی تأسیساته آنارشی

بر قاج کولونج و ضرری تجربه دن سوکرا هیکل ریزی مسئله سی بر ضبط و ربط آلتنه آلتندی . آرتیق بوندن سوکرا هر هانکی بر شهر ایسته دیکی هیکل ، ایسته دیکی آدامه یایدیر تاما یاجق . معارف و کالتک صلاحیتدار مرجعک موافقتنی تأمین اتمک لازم . بو صورتله هیکل ریزی مسئله سنده صلاحیت و اختصاصک حاکمیتنی تأسیس ایده بیلدک دیمکدر . حالبوکه صناعی تأسیسات مسئله لرنده تام بر آنارشی جاریدر . بوکون ایسته نین ادم ویا ایسته نین غروب ایسته دیکی برده ، ایسته دیکی فابریقه نی ، ایسته دیکی تشبیه مبداهه کتیر مکده تامایله سربستدر . فقط ناصل که معارف و کالتک علاقه دار مرجعی مملکتک ذوقنه معین برسویه ، معین بر استقامت و بر مک ایستورسه صناعی حیات زده ده مملکتده کی ثروت ترا کنک اگ مفید ، الک معقول بر طرزده یاتیر یلانی تأمین ایده جک صلاحیتدار بر مرجعه شدنه لزوم واردر .

آنده بر مقدار بیریکش یاراسی اولان و بونکله « باشنی ایچنه صوابیله جک » بر « اوجک » یایدیر تمق ایسته نین نیجه کیسه لر واردر که راست کله بر « قافله » حسابسز ویلانسیز انشا آتی حواله ایشلر و دهاا عمل قورولادن بورج اتمک مجبور شنده قالمش و سوکنده دنیا تک الک ییجسز ، اگ قوللانیجسز ، الک جوروک واک بهالی اوجکله مالک اولمشدر . ایسته عینی تظاهراتی صناعی حیات زده ده مشاهده ایدوروز . مملکتده فابریقه جیلغه دوغرو بر تقابل وار . بر جوق شهر لر ، بلدی احتیاجلر ایچون ، خصوصی اشخاص ، تشویق صنایع قانونندن و کومروک حمایه سندن استفاده ایچون « فابریقه » قورمق ایستورلر . شیمیدی به قادر قورولان فابریقه لر ایچنده موقتلی برر نمونه اولارق ذکره شایان اولانلری مع الالف بک آندردر .

بوکون بو عدم موقتیلری دورت اساسی سیه ارجاع ایده بیلورز :

۱. — Standort ک یعنی تأسیس محلک فنا انتخاب ایدلمه اولماسی

معلوم در که فابریقه جیلغه « تأسیس محلی » مسئله سی غایت مهم بر رول اوینار . فابریقه نی نره به قورمالی که اصغری قوت و مصرفله اعظمی استفاده نی تأمین اتمک ممکن اولسون ؟

ایسته بو سؤاله الک مساعد جوابی ویره بیلیمک ایچون بر جوق عامللری نظر تدقیقه آلتی ایجاب ایددر . باشلیجه تدقیق اولونماسی ایجاب ایددر نقطه لر شونلردر : ۱. — خام ماده لر مسئله سی . ۲. — محرک قوت مسئله سی . ۳. — ایش قوت مسئله سی . ۴. — مناقله مسئله سی .

بو دورت عاملک موضوع بحث صنایع شعبه سنه کوره مختلف قیمتلری اولابیلر . ایسته بو مختلف قیمتلر آراسنده مقایسه و ترجیح معامله لر یی یا بق فابریقه نی قورمقدن دهاا مهم بر ایددر .

ب. — سرمایه نک عدم کفایتی . فابریقه نی تأسیسه باشلامادن اول تأسیس رایشلر مسابله یی ایجاب ایدن جدیت و وقوفله یابیلما دقلری ایچون جوق کره یا فابریقه قورولورکن یاریده قالیور ، یاما کینه لر تماماً کتیر یله میور . یا خودده فابریقه قورولوب بیتدکدن سوکرا « ایشلته » ایچون لازم کلن « متداول سرمایه » غیر کافی و یا مقفود اولویور . ایسته تأسیسات صناعیه مشغول اولان مؤسسه لرک مان هر کون معروض قالدقلری مراجعتلردن تیپیک بر نمونه : آناتولی اشرافندن زنکین بر ذات بر فابریقه تأسیس اتمک ایستور . آله کی « پارا » آنجا ق فابریقه نی تأسیسه کافی کله ییله جک بر مقدارده . مواد ابتدایه مسایعه سی ، عمله اجر تریلرک تأدیسه سی ، معمولات صاتیله یه قادر کچه جک زمان طرفنده فابریقه نک تأمین فعالیت و سائر و سائر ایچون متداول سرمایه یه اولان لزوم اوزرینه نظر دقتی جلب ایدیلجه وقعه نک قهرمانی شو جوابی ویرور : « جاتم فابریقه دیدیکک اتمک فرونی کیدر . بر طرفدن اتمک چیقار ؛ اونه طرفدن پارا کیره ! »

ث. — تکنیک عدم وقوف فابریقه تأسیس اتمک ایسته یلر جوق کره فن و صنایع آدامی اولما دقلری ایچون اکثریت اوزره فانتازی به قاجیورلر . یابیلما سی لازم کلنی ، یابیلما سی ممکن اولانی تقدیردن عاجز بولونیورلر . مراجعت ایتدکلری سوزده ارباب فن ایسه جوق کره فرصت دوشکونی کیسه لر ظهور ایدیور . بناء علیه اورتایه چیقان فابریقه الک فنا ما کینه لرله مجهز ، الک فناستحصال شرائطنی حائر بر فابریقه اولویور .

تورکیه مزده بر جوق مهندس کچین کیسه لر واردر که مهندسلکله علاقه لری ، و بومسلکده تحصیل و تجربه درجه لری جوق شایان شبهه در .

کذا آناتولی شهر لرندن بر ذات یازین بوزوقیشین بیرا استحصال ایده ییله جک بر فابریقه تأسیسی تشبیهه قالفیشور !! بوزیک لیرابر سرمایه ایله بواشی تحق ایتدیره بیلیمک ایچون بر مهندس (!) ده ایشه کیریشور !

ج. — عمد و مقصص مسئلک نظر اعتباره آنماسی .

قورولاجق فابریقه نک ایجاب ایتدیردیکی ایش و اختصاص قوتی ده جوق کره اولدن حساب قاتیلما دینی ایچون فابریقه قورولوب بیتدکدن سوکرا صرف عمله و متخصص ققدانی یوزندن یا هیچ ایشله میور ، یا جوق فنا ایشله یور .

د. — رانتاییه مسابله نک یا ییلماسی . بیه فابریقه قورولادن اول پیاسه ، سوروم ، رقابت استحصال و مناقله مصرفلری کبی رانتا بیلیمه حسابنه داخل اولان بر طاقم عوامل هیچ ویا نقصان نظر اعباره آلتدینی ایچون فابریقه ایشلکه باشلا دقندن سوکرا استحصالک مصرفنی قورومادینی بین ایدیور .

بر ایکی جانبی مثال :

۱. — عشاق شکر فابریقه سنک تأسیس محلی سو مسئله سی نقطه نظرندن فنا انتخاب ایدلشددر . سو ، شکر استحصالک روحیدر . بو کونکی عشاق شکر فابریقه سنده ایسه هنوز استحصاله کافی کله جک سو بو قدر و دهاا بولوناماشدر . لازم کلن صوبی بولابیلیمک ایچونه یکیدن بر جوق مصرف یا بق ضرورتی واردر . و بو مصرف هر نیه بالغ اولورسه اولسون یابیلما دقلر . چونکه عکس تقدیرده بوتون تأسیساتی ا کمال ایدلش اولان فابریقه صوسزلقدن ایشله یه یه جکدر .

شکر استحصالنده سو کیی مهم یازدجی عنصری اولدن حساب قاتیلما دن فابریقه نی تأسیس ایده نلر تأسیس محلی انتخاب خصوصنده هیچ شبهه سز که فاحش بر خطا یامشدر .

سوکرا عینی شکر فابریقه سنه باشلانیرکن موجود سرمایه یاریم میلیون لیرا ایدی . اکر صنایع و معادن باقیه سی بر میلیون لیرالقی بر یاریدیمله تشبیه اشتراک ایتمه ایدی بو کون فابریقه یاریم قالمش اولما دقلدی . یا خوده مؤسسلر باشقه منبعلردن سرمایه آرامق مجبور بیتده بولونما چقاردی . بوده ایلک حسابده سرمایه نک عدم کفایتنه بر مثالدر .

۲. — قیصری جوارنده بنیان ایلک فابریقه سی . بنیاده کی سو جریانندن قوه محرکه اولاراق استفاده ایده بیلیمک ایچون فابریقه اورایه قورولمشدر . حالبوکه بیه عینی فابریقه به بخار استحصالی ایچون کومور نقل ایدلمکده در .

سو جریانندن استفاده ایده بیلیمک ایچون فابریقه نک بنیاده تأسیسی عمله و خام ماده تدارکنده تشکیلاتی و نقلیه مصرفنک تزیادینی موجب اولمشدر . سو قوتندن استفاده ایده بیلیمک ایچون ده آیرجه تأسیسات یابیلمشدر . حالبوکه مادام که سائر احتیاجلر ایچون کومور کتیر یلیمک مجبوریتی واردر ، فابریقه نی بک اعلا قیصریده تأسیس اتمک و بو صورتله بر جوق مشکله نک و مصارفک اوکنه کچمک قابلدی .

۳. — خلیجده بر جام فابریقه سی تأسیس ایدلشددر . بوتون ما کینه لری بوندن دورت سنه اول آلمانیا دن جلب ایدیلدیکی حالده فابریقه بر تورلو حال فعالیت کتیر یله میوشدر .

آنقره ده کی مختلف فابریقه لر یایان ، الکتریک فابریقه سنک کچیردیکی استحصاله لر موضوع مزه جوق فوئلی برر مثالدر . . .

مثال لر مزنی دهاا فضله تکثیره لزوم کورمه دن معروضاتزدن چیقان نتیجه لری شو صورتله تثبیت ایده بیلورز :

۱. — فابریقه جیلق غایت معضل ، غایت مرکب بر مسئله در .

۲. — بو ساحه ده فرد تجیلک ، اقتصاد یا تمز اوزرنده غایت ضرری تأثیرلر اجرا ایده بیلر .

۳. — بالخاصه بزمکی کی صنایع حیاتنده تجربه سز و کنج اولان بر مملکتده صناعی تأسیسات حقنده (وه نو) حقنی حائر تام معناسیله صلاحیتدار بر مرجع احدلی ضروریدر . ***